

ARS TRANSLATORICA X

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра романо-германської філології

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики

ARS TRANSLATORICA

ВИПУСК
X

На честь 85-річчя РДГУ

РІВНЕ - 2025

УДК 81'255.2

A 80

Ars Translatorica: зб. перекладів / Упорядники: О.В. Константинова, О.П. Демиденко. Рівне: РДГУ, 2025. Вип. 10. 125 с.

A 80 Ars Translatorica: The Collection of Translations / Compilers: O.V. Konstantinova, O.P. Demydenko. Rivne: RSUH, 2025. Issue 10. 125 p.

У збірник увійшли українські переклади з невеликих художніх, публіцистичних, поетичних творів або уривків з них англійською, іспанською, німецькою, польською, французькою та мовою скотс, а також переклади української поезії французькою мовою. Збірник призначений для всіх, хто цікавиться проблемами перекладознавства.

The Collection includes Ukrainian translations of English, Spanish, German, Polish, French and Scots pieces of fiction, poetry, and journalism, as well translations of Ukrainian poetry into French. The Collection is intended for a wide circle of admirers of the theory and practice of translation.

УДК 81'255.2

Редакційна колегія:

Головний редактор – Деменчук О.В., д-р філол. наук, професор.

Відповідальні редактори – Константинова О.В., канд. філол. наук, доцент;
Демиденко О.П., канд. пед. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Аладько Д.О., канд. філол. наук, доцент; Калініченко М.М., канд. філол. наук, доцент; Кучма Т.В., канд. філол. наук, доцент; Орел І.І., канд. філол. наук, доцент; Тарасюк Н.Ю., канд. філол. наук, доцент; Чеберяк А.М., канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 24.04.2025 р.)

©Автори публікацій, 2025

©Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

©Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2025

Обкладинку створено за допомогою III-генератора зображень Midjourney

ПЕРЕДМОВА

Ювілейний десятий збірник перекладів «ARS TRANSLATORICA» присвячено 85-річчю Рівненського державного гуманітарного університету.

Мета видання – підтримка перших перекладацьких кроків студентства й учнівської молоді. Майбутні перекладачі спробували свої сили в перекладі текстів різних стилів і жанрів, творів сучасних письменників і минулих періодів. До цього річного випуску увійшли переклади з невеликих художніх, публіцистичних, поетичних та дитячих творів або уривків з них. Колекція збірника поповнилася перекладами текстів різноманітної тематики з англійської, іспанської, німецької, польської, французької мов та шотландської рівнінної мови (скотс), а також перекладами української поезії французькою мовою.

Щиро дякуємо вам, любителі перекладу й професійні перекладачі за багаторічну підтримку збірника: Дмитро Аладько, Марія Балабанова, Наталія Бельченко, Леся Бондар, Жанна Буць, Кіра Верещагіна, Роман Гульцьо, Ольга Демиденко, Святослав Зубченко, Михайло Калініченко, Оксана Кіндратюк, Мирослава Кирильчук, Тамара Кирпита, Роман Клочко, Вікторія Куликова, Льоля Кошарнівская, Марія Кравцова, Ганна Кришталюк, Оксана Кротюк, Віктор Марач, Єлизавета Михайлова, Ольга Науменко, Олександр Одрін, Олена О'Лір, Наталка Прокопчук, Андрій Рижков, Ольга Смольницька, Олена Степанюк, Юлія Токар, Дарія Хохель, Світлана Шаркова, Лілія Школяр, Валерій Яковчук.

**Редколегія збірника
«Ars Translatorica»**

ЗМІСТ

ПЕРЕКЛАДИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

<i>Jane Austen</i>	Ольга Васильюк	
PRIDE AND PREJUDICE	ГОРДІСТЬ ТА УПЕРЕДЖЕННЯ (уривок).....	7
<i>Diana Gabaldon</i>	Дарина Виногородська	
A LEAF ON THE WIND OF ALL HALLOWS	ЛИСТОК НА ВІТРІ (уривок).....	11
<i>Alan Alexander Milne</i>	Олександра Купчишина	
THE PRINCESS AND THE APPLE-TREE	ПРИНЦЕСА ТА ЯБЛУНЯ	14
<i>Generated by ChatGPT</i>	Ольга Мацюк	
THE BLUE-RINSE WALTZ	ВАЛЬС ІЗ БЛАКИТИМ ПОЛИСКОМ	17
<i>Matt Wilson</i>	Юлія Мельник	
THE FIGHTING TEMERAIRE...	ОСТАННІЙ РЕЙС «ТІМІРЕРА»... ..	19
<i>Michelle Waitzman</i>	Валерія Пашинська	
FIVE TIPS...	П'ЯТЬ ПОРАД... ..	23
<i>Roald Dahl</i>	Анастасія Семененко	
THE PIG	СВИН	27
<i>John Keats</i>	Ольга Смольницька	
THIS LIVING HAND...	ЦЯ ТЕПЛА ТА ІЩЕ ЖИВА РУКА... ..	30
<i>Francis Ledwidge</i>	Ольга Смольницька	
IRELAND	ІРЛАНДІЯ.....	31
<i>Charles Dickens</i>	Олександра Стасюк	
THE CHILD'S STORY	ДИТЯЧА ІСТОРІЯ (уривок).....	32
<i>Miranda Sun</i>	Олександра Стасюк	
IF I HAVE TO BE HAUNTED	ЯКЩО МЕНІ НЕ ДАВАТИМУТЬ СПОКОЮ ПРИВИДИ (уривок)	36
<i>Dan Brown</i>	Оксана Степанчук	
DIGITAL FORTRESS	ЦИФРОВА ФОРТЕЦЯ (уривок)	39
	Анастасія Стибленко	
<i>Richard Alderson</i>	Світлана Безкоровайна	
HOW TO CHANGE CAREER...	ЯК ЗМІНИТИ КАР'ЄРУ... ..	46

ПЕРЕКЛАДИ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

<i>Gabriela Mistral</i>	Віктор Марач	
RONDA DE LOS AROMAS	ДУХМЯНИЙ ХОРОВОД.....	58
<i>Gabriela Mistral</i>	Віктор Марач	
LA ESPERA INÚTIL	МАРНЕ ЧЕКАННЯ.....	60

ПЕРЕКЛАДИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

<i>Kirstin Schwab</i>	Олена Степанюк	
SHIFTING BASELINES	SHIFTING BASELINES	64
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
BALLADE VON DER LICHTMALEREI	БАЛАДА ПРО ЖИВОПИС СВІТЛОМ.....	66
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
TROST IM GEDICHT	ЗАСПОКОЄННЯ У ВІРШІ	67
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
DAS DUNKEL	ТЕМРЯВА.....	68

ПЕРЕКЛАДИ З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

<i>Zbigniew Herbert</i>	Олена Степанюк	
PAN COGITO O POSTAWIE WYPROSTOWANEJ	ПАН КОЇТО ПРО НЕЗЛАМНІСТЬ.....	72
<i>Zbigniew Herbert</i>	Олена Степанюк	
PRZESŁANIE PANA COGITO	ПОСЛАННЯ ПАНА КОЇТО	77

ПЕРЕКЛАДИ З МОВИ СКОТС

<i>Robert Louis Stevenso</i>	Віктор Марач	
THE SPAEWIFE	БОРОЖКА.....	80
<i>Scottish ballad</i>	Ольга Смольницька	
BROWN ADAM	СМАГЛИЙ ЕДАМ	82

ПЕРЕКЛАДИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

<i>Bernard Werber</i>	Тетяна Карпюк	
LE CHANT DU PAPILLON	СПІВ МЕТЕЛИКІВ	87
<i>Amélie Nothomb</i>	Тетяна Карпюк	
L'HYGIÈNE DE L'ASSASIN	ГІГІЄНА ВБИВЦІ.....	91
<i>Haruki Murakami</i>	Олександр Якимчук	
KAFKA SUR LE RAVAGE	КАФКА НА БЕРЕЗІ.....	100

ПЕРЕКЛАДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

<i>Ліна Костенко</i>	Аріна Бородіна	
МІЙ ПЕРШИЙ ВІРШ НАПИСАНИЙ В ОКОПІ	MON PREMIER POÈME A ÉTÉ ÉCRIT DANS UNE TRANCHEE	106
	Вікторія Костира	
	MON PREMIER POÈME ÉCRIT DANS LA TRANCHEE	108
<i>Ліна Костенко</i>	Анастасія Наливайчук	
КРИЛА	LES AILES.....	109
	Артур Паламарчук	
	LES AILES	111

	<i>Єлизавета Савчук</i> LES AILES	112
	<i>Любомир Столащук</i> LES AILES	113
	<i>Ірина Сулим</i> DES AILES.....	114
<i>Ліна Костенко</i> НАВШПИНЬКИ ПОВЕРТАЮСЯ В ТІ ДНІ	<i>Олеся Позняк</i> SUR LA POINTE DES PIEDS, JE RETOURNE À CES JOURS	115
	<i>Анна Троценко</i> SUR LA POINTE DES PIEDS, JE REVIENS À CES JOURS.....	116
	<i>Міланья Черненко</i> JE REVIENS EN SES JOURS TRÈS DOUCEMENT.....	116
	<i>Анастасія Юрчук</i> JE REVIENS VERS CES JOURS-LÀ TOUT DOUCEMENT.....	117
ПРИМІТКИ		118
ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕКЛАДАЧІВ		122

Тебе стріть вільною, як за старовини,
Чи вмерти – душу твою щоб спасти.

І зблизька, й здалеку покликала ти нас,
Щоб твій вінець знайшли ми в глибині,
Та горе: я не чув тебе в той час
В такій далечині.

Charles Dickens

THE CHILD'S STORY

Excerpt

Once upon a time, a good many years ago, there was a traveller, and he set out upon a journey. It was a magic journey, and was to seem very long when he began it, and very short when he got halfway through.

He travelled along a rather dark path for some little time, without meeting anything, until at last he came to a beautiful child. So he said to the child, "What do you do here?" And the child said. "I am always at play. Come and play with me!"

So, he played with that child, the whole day long, and they were very merry. The sky was so blue, the sun was so bright, the water was so sparkling, the leaves were so green, the flowers were so lovely and they heard such singing-birds and saw so many butterflies, that everything was beautiful. This was in fine weather. When it rained they loved to watch the falling drops, and to smell the fresh scents. When it blew, it was delightful to listen to the wind, and fancy what it said, as it came rushing from its home – where was that they wondered! – whistling and howling, driving the clouds before it, bending the trees, rumbling in the chimneys, shaking the house, and making the sea roar in fury. But, when it snowed, that was best of all; for, they liked nothing so well as to look up at the white flakes falling fast and thick, like down from the breasts of millions of white birds; and to see how smooth and deep the drift was; and to listen to the hush upon the paths and roads.

They had plenty of the finest toys in the world, and the most astonishing picture-books: all about scimitars and slippers and turbans and dwarfs and giants and genii and fairies, and blue-beards

and bean-stalks and riches and caverns and forests and Valentines and Orsons: and all new and all true.

But, one day, of a sudden, the traveller lost the child. He called to him over and over again, but got no answer. So, he went upon his road, and went on for a little while without meeting anything, until at last he came to a handsome boy. So, he said to the boy. "What do you do here?" And the boy said, "I am always learning. Come and learn with me."

So he learned with that boy about Jupiter and Juno, and the Greeks and the Romans, and I don't know what, and learned more than I could tell or he either, for he soon forgot a great deal of it. But, they were not always learning: they had the merriest games that ever were played. They rowed upon the river in summer, and skated on the ice in winter; they were active a foot, and active on horseback; at cricket, and all games at ball; at prisoner's base, hare and hounds, follow my leader, and more sports than I can think of; nobody could beat them. They had holidays too, and Twelfth cakes, and parties where they danced till midnight, and real Theatres where they saw palaces of real gold and silver rise out of the real earth, and saw all the wonders of the world at once. As to friends, they had such dear friends and so many of them, that I want the time to reckon them up. They were all young, like the handsome boy, and were never to be strange to one another all their lives through.

Still, one day, in the midst of all these pleasures, the traveller lost the boy as he had lost the child, and, after calling to him in vain, went on upon his journey. So he went on for a little while without seeing anything, until at last he came to a young man. So, he said to the young man, "What do you do here?" And the young man said "I am always in love. Come and love with me."

So, he went away with that young man, and presently they came to one of the prettiest girls that ever was seen-just like Fanny in the corner there and she had eyes like Fanny, and hair like Fanny, and dimples like Fanny's, and she laughed and coloured just as Fanny does while I am talking about her. So, the young man fell in love directly – just as Somebody I won't mention, the first time he came here, did with Fanny. Well! He was teased sometimes just as somebody used to be by Fanny; and they quarrelled sometimes – just as Somebody and Fanny used to quarrel; and they made it up, and sat in the dark, and wrote letters every day, and never were happy as under, and were always looking out for one another and pretending not to, and were engaged

at Christmastime, and sat close to one another by the fire, and were going to be married very soon all exactly like Somebody I won't mention, and Fanny!

ПЕРЕКЛАЛА ОЛЕКСАНДРА СТАСЮК

Чарльз Діккенс

ДИТЯЧА ІСТОРІЯ

Уривок

Якось одного разу, дуже багато років тому, жив собі мандрівник, і вирішив він піти у подорож. Шлях його був чарівним: спершу він здавався дуже довгим, а вже на півдорозі — неймовірно коротким.

Деякий час йшов мандрівник темною стежиною, не зустрічаючи на своєму шляху ані душі, аж поки не наткнувся на прекрасне дитя. Тож він заговорив до дитини: «Що ти тут робиш?» А той йому відповів: «Я завжди граюсь. Ходімо гратись разом».

Тож мандрівник грався з тою дитиною цілий день, і їм обом було дуже весело. Небесна блакить, яскраве сонце, мерехтлива вода, зелені листочки, пишні квіточки, пташиний спів та багато-багато метеликів – все навколо них було прекрасним. Так було в погожі дні. Коли ж дощило, вони любили споглядати за тим, як падають краплі, і вдихати свіжі аромати. Коли зривався вітриган, було приємно слухати його і фантазувати про те, що він говорив, коли зривався зі своєї домівки, де б та не була, свистів та завивав, гнав поперед себе хмари, гнув додолу дерева, гудів у димоходах, від нього тремтіли будинки, а море ревла від люті. Але, найкраще було, коли йшов сніг, бо ніщо не подобалось їм так, як дивитись вгору на білі пір'їнки, що густо і швидко летіли донизу, наче зривалися з тілець мільйонів білих птахів, і бачити, який гладенький і глибокий утворюється замет і слухати тишу стежок та доріг.

У них було безліч найкращих у світі іграшок і найдивовижніші книжки з картинками: про турецькі шаблі, туфлі, тюрбани, карликів, велетнів, джинів, фей, сині бороди, бобові стеблі, скарби, печери, ліси, і про Микит Кожум'як і Івасиків-Телесиків – все нове і все правдиве.

Але, раптом, одного дня мандрівник втратив дитину з виду. Він кликав і кликав його, але той не відгукувався. Тож він подався своє дорогою і трохи пройшов, не зустрічаючи ані душі, аж доки не натрапив на гарного хлопця. І він спитав юнака: «Що ти тут робиш», а той відповів «Я завжди вчусь. Ходімо, повчимось разом»

Тож мандрівник вчив разом із хлопцем про Юпітера та Юнону, про греків та римлян, і ще багато про що, і вивчили вони більше ніж я чи хтось з них може розповісти, і забули з часом чималу частину вивченого. Однак, ці двоє не завжди вчилися: вони грали в найцікавіші ігри, які коли-небудь існували. Влітку вони веслували на річці, а взимку катались на льоду. Вони багато ходили пішки і багато їздили верхи на коні, грали у крикет і у всі інші ігри з м'ячем. Грали у козаків-розбійників, у квача, повторювали один за одним і ще багато чого, що я вже і не згадаю. І ніхто не міг їх перемогти. Вони разом проводили свята, і їли святкові пироги, і танцювали до опівночі на вечірках, і бували на справжніх виставах, де на їхніх очах виростали палаци зі справжнього золота та срібла, і побачили всі чудеса світу за один раз. А що стосується друзів, у них були такі хороші друзі і було їх так багато, що я втратив лік часу рахуючи їх. Всі вони були молодими, такими ж, як і той гарний хлопець, і протягом усього життя залишались вірними одне одному.

Але, все-таки, одного дня, під час цих веселощів, мандрівник загубив хлопця, так як раніше дитину, і після марних спроб догукатись до нього, продовжив свою подорож. Тож, пройшов він трохи шляху, не зустрічаючи нікого, аж доки не натрапив на молодого чоловіка. І спитав він у парубка: «Що ти тут робиш?». А той йому відповів: «Я завжди закоханий. Ходімо закохуватись разом»

Тож він пішов разом з тим молодим чоловіком, і з часом вони прийшли до найгарнішої дівчини, яку коли-небудь бачили, і вона була схожа на Фані. У неї були очі як у Фані, і волосся як у Фані, і ямочки на обличчі як у Фані, і вона сміялась та червоніла так само, як це робила Фані, коли я про неї говорив. Молодий чоловік закохався миттєво, так як Той, кого я не згадуватиму, коли вперше приїхав сюди і закохався у Фані. Отак! Інколи його дражнили, так само як Фані дражнила того Когось. Інколи пара сварилась – так само як Хтось сварився з Фані. А потім вони мирились і сиділи в темряві разом, і писали листи одне одному щодня, і ніколи не були щасливішими, і вони завжди піклувались одне про одного, хоча і

вдавали, що не піклуються, і заручились вони на Різдво, і сиділи близько одне до одного біля каміна, і зовсім скоро мали одружитись, точно як Хтось, кого я все ще не називатиму, й Фані.

Miranda Sun

IF I HAVE TO BE HAUNTED

Excerpt

ONE

There was a ghost in the cafeteria again.

Cara stopped dead, shoulders stiffening, fingers tightening on her tray. Her water bottle bounced onto the floor, but she paid it no mind, focused on tracking the silver glow of the specter from the corner of her eye.

Ghosts always got more troublesome this time of year. Last Halloween, a spirit of a teacher from the 1960s, still seething at being fired from Autumn Falls High School, had decided to enact his belated revenge by releasing a horde of rats into the kitchen. Not that Cara had minded the plan itself-when they reopened the cafeteria after a deep clean, the perpetual sour smell of pickles had finally dissipated-it was just the fact that when you saw the dead lurking around, it always meant more trouble for the living.

Milling students shuffled to the side, revealing a man's bleached face, replete with black pipe-cleaner brows.

The heavy backpack slung over Cara's shoulder sank lower in her relief. It was just Mr. Toole, a janitor who'd died a few decades ago from gas buildup in his blocked chimney. She'd found him in an old yearbook after the first time she saw him freshman year. Apparently, carbon monoxide poisoning hadn't stopped him from showing up to work the next day--and for the rest of eternity.

"Cara! Sit down already!" Felicity Qin was twisted around in her seat, waving her arms like one of those people who guide planes to the runways. Across from her, Charlotte Mark waved, too, a tiny tentative movement of her wrist like the flick of a sparrow's wing.

Науково-популярне видання
ARS TRANSLATORICA

Збірник перекладів
Випуск 10

The Collection of Translations
Issue 10

Формат 60х841/16.
Папір офсетний. Друк ризографічний.
Гарнітура Bookman Old Style.
Авт. арк. 4,2. Наклад 100.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, 33000, вул. Ст. Бандери, 12,
тел.: (0362) 26-48-83

Друк: «ПараГраф+»,
м. Рівне, 33000, вул. Гетьмана Мазепи, 6/8,
тел.: (0362) 26-49-27